

Upresist om støtteordninger til studier i Kina

UTENLANDSSTUDIER

REBEKKA BORSCH
statssekr., Kunnskapsdep. (V)

Regjeringen er opptatt av at flere norske studenter reiser ut. Det beriker norsk arbeidsliv, akademia og studentene selv. Vi er derfor også opptatt av å senke terskelen for å ta hele eller deler av utdanningen i utlandet.

I en sak fra Finansavisen, som også er publisert på db.no, skriver avisa om norske stu-

denter som studerer i Kina. Der slås det fast at støtteordningene for disse studentene handler om at vi ikke vil støte kinesiske myndigheter. Det er feil. Hadde avisa lest hele høringsnotatet som de sakser fra, ville de ha sett at dette handler om å fjerne barrierer.

DET ER MANGE FLERE kinesere og russere som studerer i Norge enn det er nordmenn som studerer i Kina og Russland.

Vi ønsker at flere norske stu-

denter ser mulighetene i disse landene, og det er en av grunnen til at vi har inngått avtaler om utdannings samarbeid med de to landene.

Russland og Kina har stilt stipender til disposisjon for norske studenter.

SLIK REGLENE VAR tidligere, ville en student som takket ja til et stipend fra Kina eller Russland, miste retten til støtte fra Lånekassen. Fordi Lånekassens satser var mer gunstig enn stipendet fra Kina /

Russland ville studentene som regel takke nei til stipendet.

Det er riktig at KD mener at det ville være et uheldig signal til samarbeidslandene dersom norske studenter alltid takker nei til stipend som landene har stilt til disposisjon for å styrke utdannings samarbeidet med Norge. Det er imidlertid ikke frykt for uheldig signaleffekt som er bakgrunnen for regelendringen, men et ønske om å gjøre det mer attraktivt for norske studenter å studere i Kina og Russland.

«SÅ NETTOPP EN FRANSKMANN SOM FIKK HUNDEN SIN TIL Å GI LABB PÅ KOMMANDO, OG DA INNSÅ JEG AT DEN HUNDEN KAN BEDRE FRANSK ENN MEG. GIKK RETT I KJELLEREN ÅPENBART.»

@KIMMIDLIE

KSPRUTENE

FRI KONKURRANSE?: Til og med Karl Marx, anerkjente kapitalismens evne til å skape vekst og velstand, men påpekte tendensen til monopoldannelser. I dag er det investeringselskaper, med navn som Black Rock, Fidelity og State Street, som truer den frie konkurransen.

ene de eier, vil de ha en interesse i å sørge for å holde de administrerende direktørene i ørene, og øke konkurransen med de andre selskapene.

Det vil også øke arbeidernes lønninger, siden bedriftene nå må konkurrere om de beste arbeiderne. Når konkurransen er hard, vil bedrifter som bruker store deler av overskuddet til å gi avkastning til aksjonærene, være sårbare overfor en konkurrent som heller satser på å øke lønnen for å tiltrekke seg de beste arbeiderne, eller som investerer i nytt utstyr, som igjen vil øke produktiviteten og lønningene.

DET ER IMIDLERTID IKKE bare de store investeringselskaper som bruker sin markedsrett til å begrense den frie konkurransen. Adam Smith påpekte i Wealth of Nations (1776) at når pengeinteressen møtes, så konspirerer de for å mele sin

egen kake på bekostning av allmennheten. Kapitalister er ikke glad i en brutal kapitalisme. De vil gjøre alt for å slippe å stadig måtte presse priser i konkurransen med andre.

Et eksempel kommer fra den digitale økonomien, hvor store selskaper, som Google, Facebook og Microsoft, spiser opp mindre konkurrenter, som Deep Mind, Instagram, WhatsApp, Skype og LinkedIn. Slik forhindrer de store selskapene sunn konkurranse.

I Norge har mange påpekt problemene i dagligvarehandelen.

Slik konspirering er utbredt i økonomien, og må møtes med motmakt fra myndighetene der den oppstår. Som Posner og Weyl sier det i Radical Markets: «Markeder uten konkurranse er ikke markeder i det hele tatt, akkurat som en ettpartistat ikke kan være et demokrati».

UTDANNING

IKKE I MAL: Rekordmange har søkt lærerutdanning i år. Høyre er opptatt av å finne flere løsninger for å sikre at flere studenter fullfører utdanningen og at flest mulig ønsker å bli i norsk skole, skriver innsenderen. Foto: NTB Scanpix

Flere søkere viser at flere ønsker å bli lærere

Samtidig som vi sikrer bedre utdanning til kommende lærere, må vi sørge for at lærerne ønsker å bli i jobben sin.

SIDEINNLÉGG

TURID KRISTENSEN
Utdannings- og forskningskomiteen(H)

Vi har et stort behov for flere lærere i norske klasserom. Årets økning i søkertall til lærerutdanningene er derfor veldig gledelig. Vi kommer aldri til å si oss fornøyd med høye søkertall alene før alle elever møter kvalifiserte lærere i klasserommet.

Det er veldig bra at Pedagogstudentene i likhet med Høyre er opptatt av å finne flere løsninger for å sikre at flere studenter fullfører lærerutdanningen og at flest mulig ønsker å bli i norsk skole. Her kan vi snakke sammen for å finne de gode løsningene.

VI HAR INNFØRT en femårig masterutdanning for grunnskolelærere. Dette har lærerorganisasjonene også ønsket seg. Steffen Handal, leder i Utdanningsforbundet har uttalt at de er ganske sikre på at dette har gjort utdanningen mer attraktiv, noe årets søkertall kan være en indikasjon på.

Samtidig som vi sikrer bedre utdanning til kommende lærere, må vi sørge for at lærerne ønsker å bli i jobben sin. Det arbeidet er regjeringen godt i gang med. Vi har troen på at nye utfordringer, kompetansepåfyll og annerledes karriereveier bidrar til å beholde de dyktige lærerne.

Vi sørger for veiledningsordning for nyutdannede lærere. Det finnes mye god, lokal oppfølging, men det er også kommuner som ikke har noe system for dette. Nå ansvarliggjøres kommunene. God veiledning vil gjøre starten på lærerkarrieren enklere og bedre, og minske «praksissjokket» nyutdannede lærere forteller om.

ALDRI FØR HAR så mange lærere fått videreutdanning. Så langt har det gitt gode resultater. I en undersøkelse fra NIFU sier nesten alle at de har endret undervisning, og sju av ti sier at de har blitt en bedre lærer. En nyttig investering for både elevene og lærerne.

Vi har gitt lærerne nye karriereveier i skolen. Flere har blitt ansatt som lærerspesialister på sine skoler. Disse er faglig oppdaterte på skoleutvikling og fagdidaktikk, og bidrar til faglig utvikling på sin skole. NIFU og NTNU samfunnsforskning har evaluert ordningen og sluttrapporten viser at en stor del av lærerne opplever ordningen som en alternativ og attraktiv karrierevei.

DET ER IKKE SLIK at vi lener oss tilbake og tar til takke med høye søkertall. Vi både snakker om, og finner løsninger, på de utfordringene vi har i norsk skole. Jeg håper alle som fikk tilbud om plass på lærerutdanningene husket å takke ja til en god utdanning og en spennende yrkeskarriere. Norske elever og det norske samfunnet trenger dere.

